

24 KASIM
2023

HAFTALIK GÜNDEM

FAİZ YÜKSELİYOR YOKSULLUK DERİNLEŞİYOR

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu 23 Kasım Perşembe günü yaptığı toplantıyla politika faizini yüzde 35'ten yüzde 40'a çıkardı. Borç bulma çabasını sürdüren Erdoğan iktidarı istedikleri oranda para bulamıyor. Yurt dışından para girişi yok. Bütün bakanlar art arda "Ekonomimiz çok iyi gidiyor, borsamız çok iyiye gidiyor, ülkemizin kredi risk primi 350'nin altına düştü, demek ki gelecekler" diye daldaki kuşu pazarlıyorlar. Oysa başka birçok ülke de borçlanma yarışına girmiş durumda. Bunların en başında ise İsrail geliyor. Filistin savaşının maliyetleri altında ezilen İsrail, Amerika faiz oranlarının bir buçuk puan üstünde faizle dolar ve avro tahvilleri çıkardı.

AKP iktidarı içine düştüğü sıkışıklığı aşmak üzere faizleri yükseltmekten; uluslararası finanskapitale, banka ve holding sahiplerine baş eğmekten başka bir yola başvurmak istemiyor. Ama ne yaparsa yapsın istediği oranda sıcak para akışına kavuşmıyor. Finanskapital tam teslimiyetten aşağısını kabul etmiyor. Erdoğan ise yerel seçimlere kadar dayanma yolları arıyor. Böyle devam ederse halka tarihimizin en acı reçetesini sunmak zorunda kalacak.

İKRAMİYE ALAMAYAN EMEKLİLER

Emeklilere Cumhuriyetin 100. yılı dolayısıyla verilen 5 bin lira ikramiyenin, Anayasanın eşitlik ilkesine açıkça aykırı şekilde, çalışan emeklilere verilmemesinin sıkıntıları sürüyor. Çalışan tanımına Çiftçi Kayıt Sistemine ÇKS kayıtlı olanların dahil edilmesi ile Ziraat Odalarından toplu istifaların gelmesi üzerine, Ziraat Odaları Başkanı iktidara bütün emeklilerin eşit şekilde ikramiye hakkından faydalanması çağrısında bulunmuş, emekli üyelerini de istifadan vazgeçmeye çağırmıştı. Yıllardır çiftçilikten bir kuruş geliri olmadığı hâlde ÇKS'den ismini sildirmeyen çok fazla emekli de ikramiyeden yararlanamamıştı.

Tepkiler üzerine Erdoğan'ın bir müjde vereceği beklentisi pompalanmıştı ama Erdoğan grup toplantısında bu konuya girmedi bile. Fakat basına, Erdoğan'ın bürokratlarına "Siz nasıl söylemezsiniz, benim çiftçi kardeşlerime, çiftçilik yapmadığı hâlde onlara para vermemişiz, bu olur mu" diye kızdığı sızdırıldı. Ama bu konuda şimdilik somut bir adım atılmadı.

Benzer bir durumun Bağkurdan emekli olup artık prim ödemediği hâlde oda kaydını sildirmemiş esnaf ve sanatkârlar için de geçerli olduğu ortaya çıktı. Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken, 20 Kasım'da yaptığı açıklamayla vergi kaydı silindiği hâlde oda kaydını sildirmemiş, mesleği aktif olarak yapmayan esnaf ve sanatkârların da ikramiye alması için iktidara çağrı yaptı.

ASGARİ ÜCRETLİYE KÖTÜ HABER

Kontrolden çıkan enflasyon karşısında asgari ücrete 2022 yılından itibaren yılda iki kere zam yapılma-ya başlanmıştı. Uygulama asgari ücretliyi enflasyon karşısında korumadan uzak kalsa da bir nebze olsun yoksullaşmasını yavaşlatmıştı. Genel seçimin ardından ilk asgari ücret artış dönemi yaklaştı. Fakat yerel seçimler yılın ilk yarısında Mart ayında yapılacak. Hâl böyle olunca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan 2024'te asgari ücrete Ocak ayından geçerli olmak üzere tek seferlik zam yapılacağını duyurdu. Bakan "Asgari ücrete öyle bir zam yapacağız ki yıl boyunca enflasyonun altında kalmayacak" diyerek bunu bir müjde olarak sunmaya çalıştı.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Aralık ayının ilk haftasında toplanıyor. Komisyon, iktidar adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, patronlar adına Türkiye İşverenler Sendikası TİSK, işçiler adına en çok üyesi olan konfederasyon yani TÜRK-İŞ'in beşer temsilcisiyle oluşturuluyor.

Bakan asgari ücret konusunda açıklama yapsa da, son sözün Erdoğan'da olduğunu, onun da henüz asgari ücret konusunda bir açıklama yapmadığını anımsatalım.

ERDOĞAN ALMANYA'DA

17 Kasım tarihinde günübirlik Almanya ziyareti gerçekleştiren Erdoğan, başbakan Scholz ile ortak basın toplantısında Hamas ve Filistin Direnişi konusunda, İsrail'in vahşeti konusunda konuştu, ateşkes çağrısı yaptı. Scholz tam tersi şeyler söyledi. İsrail'in kendini savunma hakkı tabii ki vardır dedi. Bununla da yetinmeyerek "Sivillerde kaybın mümkün olduğunca az olması gerekir" diye canavarca bir açıklama yaptı. "Ateşkes Hamas'ın işine yarar" dedi. Basın toplantısı sırasında gerici olduğu besbelli olan bir gazeteci "Siz, Hamas terör örgütüdür demiyorsunuz ama Almanya devleti Hamas'ı terör örgütü sayar. Ayrıca siz 40 tane Eurofighter savaş uçağı almak istediğinizi söylüyorsunuz. Uçağın ortaklarından biri olan Almanya'nın satışa izin vereceğini düşünüyor musunuz?" diye sordu. Erdoğan yanıtında, "Her türlü sivil ölümlerine karşıyız, 1967 sınırlarında iki devletli çözümü savunuyoruz. Ayrıca İsrail'in bugün yaptıkları 7 Ekim ile kıyaslanamaz. Hastaneler, okullar, camiler, kiliseler vuruluyor. Çocuk, yaşlı, kadın 11 binin üstünde sivil öldürüldü. Hâlâ öldürüyorlar" diyerek savunma yaptı.

Erdoğan savaş uçağı sorusunu da yanıtladı. "Almanya uçakların satışını onaylar ya da onaylamaz. Kendi kararıdır. Ama dünyada savaş uçağı üreten bir tek Almanya mı var? Başka kapılar da var. Başka kapılara da gidilebilir. Hatırlatıyorum, S 400'de de aynısı olmuştu." dedi. Oysa, Türkiye F35 yerine yeni nesil F16'lara razı olarak geri adım atmıştı. Onları da vermediklerinde, yine bir uzlaşma adımı atarak, bari NATO standardında olsun diye Eurofighter almaya yönelmişti.

Erdoğan'ın Almanya'daki açıklamaları; Batı ile bütün uzlaşma arayışlarını, Filistin konusundaki bütün ikircimli tutumunu gizlemek üzere yandaş medya ve uzmanlar tarafından köpürtülüyor. "Erdoğan ikinci van munit çıkışı yaptı" diye pazarlanıyor. Yerel seçimlere kadar bu propagandanın sürmesi beklenir.

50 ARTI 1

Almanya dönüşünde, adet olduğu üzere uçakta basına konuşan Erdoğan; kendisine sorulan ısmarlama soruya “Yüzde 50 artı 1 değişsin, iyi olur. Ben de bu görüşteyim. İttifaklar kuruluyor, bambaşka şeylere gidiyor” dedi. Tabii bu açıklama anında tartışmalara yol açtı. Erdoğan’ın artık yüzde 50 artı 1’lik çoğunluğu sağlayamayacağını düşündüğü; Bahçeliye, MHP’ye bağımlılıktan kurtulmak istediği gibi yorumlar yapıldı. Cumhuriyet gazetesinde Barış Terkoğlu “Bahçeli’yi sırtından atmak istiyor” diye yazdı. Bütün gözler Bahçeli’ye çevrilmişti. Bahçeli grup toplantısında “Yüzde 50 artı 1 yeni sistemin özüdür” diyerek öneriyi reddetti. Fakat kendince çok ustaca bir konuşma tarzıyla ittifaktan ayrılmayacaklarını ve Erdoğan’ı desteklediklerini, gerekirse sistemin daha iyi işlemesi için düzenlemeler yapabileceklerini söyledi. “Sayın cumhurbaşkanımızın isabetle buyurduğu gibi yüzde 50 artı 1 belli ittifak meselelerinde kötüye kullanılmıştır. Biz kimsenin sırtına binmeyiz, kimseyi de sırtımıza bindirmeyiz, sayın cumhurbaşkanımızla aramızı açamazsınız. Biz bakan da istemedik. Ama hükümetin her kararının arkasındayız. İşin sefasını sürmüyoruz, cefasını taşıyoruz” diyerek Erdoğan’ı eleştirirken ittifakı bozmayacaklarını vurguladı.

Son dönemlerde yeni anayasa tartışmalarıyla birlikte düşünüldüğünde, Erdoğan’ın esas hedefinin sınırsız kez cumhurbaşkanı seçilebilme şansını yakalamak olduğu görülüyor. Diğer bütün tartışmalar bu arayışı gölgelemek üzere ileri sürülüyor. Erdoğan fırsat kolluyor. HEDEP “Kişisel çıkarlar için anayasa değişikliğine katılmayız” dedi. İyi Parti’de karmaşa var, ne dedikleri belli değil. CHP de “Anayasa değişikliğine destek olmayız” demişti.

HUKUK DEVLETİ ASKIDA

Can Atalay ile ilgili Anayasa Mahkemesi AYM’nin hak ihlali kararı ortada kaldı. Kavga biraz yatıştı gibi. Karar zaten uygulanmıyor. AYM de bir şey demedi, belki de diyemedi. Atalay’ın avukatları Yargıtay 4. dairesine başvurdular ama 4. daire “Karara gerek yok, 3. daire zaten düzgün bir karar vermiştir, kararı değiştirecek bir veri yok” dedi. Avukatlar şimdi tekrar AYM’ye başvuracaklar. AYM ne yönde karar verir, verebilir göreceğiz.

Erdoğan’ın AYM üyelerine yönelik yıldırma taktiği uyguladığı giderek ortaya çıkıyor. Yandaş medyada hâkimler hedef gösterilmişti. Yargıtay da hâkimler hakkında suç duyurusunda bulunmuştu. Yandaş medya bu arada “Nisan 2024’te AYM Başkanı Zühtü Aslan’ın görev süresi doluyor, emekliye ayrılacak; bir üye daha emekliye ayrılıyor” diye haberler yapmaya başladı. Anlaşılan AYM üyeleri üzerinde kurulan baskı yeni atamalarla birleşerek yüksek mahkemenin kontrolü daha doğrudan Erdoğan’a geçsin diye yapılıyor. Yıldırma, geriletme taktiği ile yaklaşık 6 aylık bir süre boyunca işi sürünce birkim bırakmaya çalışıyorlar.

KARADENİZDE NATO'YA HAYIR

Mecliste bütçe görüşmeleri sırasında bütün kurumlar gibi kuvvet komutanları da gidip bilgi veriyorlar. Bütçeyi neden istedikleri, ne amaçla kullanacakları hakkında açıklama yapıyorlar. Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Ercüment Tatlıoğlu, komisyon toplantısında "NATO'nun ve başka bir ülkenin Karadeniz'e girmesini istemiyoruz. Karadeniz ülkeleri Karadeniz'in güvenliğini kendi başlarına sağlarlar. En iyi çözüm budur" diyerek çok düzgün bir açıklama yaptı. Çok yetkili bir ağızdan net mesaj verilmiş oldu. Amerikalılar bu açıklamayı kesin not edecektir.

Hatırlanacağı üzere daha önce emekli amirallerin Montrö bildirisinin temeli de bu yaklaşımdı. Amiraller baskıya uğramış, gözaltına alınmış ve yargılanmıştı. Deniz Kuvvetleri Komutanının NATO ve Amerikan karşıtı açıklaması bütün Amerikancıları ayağa kaldırdı. Amerikancılık konusunda ipi Türkiye'de CHP milletvekili Namık Tan göğüsledi. "Ülkesinin NATO üyesi olduğunu bilmeyen bir amiral. Üstelik de kuvvet komutanı. Çok yazık. Çok yazık" diye tweet attı. Tan, Kılıçdaroğlu döneminin CHP'de dış politika yetkilisiydi. Eski büyükelçi. AKP ile de uzun yıllar çalışmış biri. Ama işte Amerikancılıktan emekli olunmuyor demek ki.

CHP GÜNDEMİ

Can Atalay'ın hak ihlali kararının uygulanmaması üzerine Anayasa nöbetleri başlatan CHP'nin çağrısının kitleselleşmediği görülüyor. Meclisteki eylemler devam ediyor.

Grup toplantısında konuşan Özel, Filistin meselesine değinerek "7 Ekim'de Hamas sivillere saldırdı, İsrail bunu fırsata çevirdi, araçsallaştırdı ve şu an büyük bir katliam yaşıyor" dedi. Hakkını yemeyelim, İsrail'i eleştirdi ama ilk suçu Hamas'a atarak Filistin'in işgale karşı 1947'den bu yana süren direnişini, bu yıllar boyunca İsrail'in sistematik saldırı ve katliamlarını görmezden gelmiş oldu.

Özgür Özel, başka bir konuda da gündeme geldi. Kürt opera sanatçısı Pervin Chakar'ın Kadıköy Süreyya Operasındaki Kürtçe opera konserine katılan Özel, konser sonrasında Chakar'ın elini öptü. Chakar Martınlı tanınmış bir opera sanatçısı. Soyadını "Çakar" değil "Chakar" olarak yazmayı tercih ediyor. Daha önce "Kürtlerin devleti olmazsa ne sanatı olur, ne operası" diye demeçleri var. Pelvin Buldan da konsere katıldı. Özel ile yan yana oturdular.

Özel'in konsere katılması ve Chakar'ın elini öpmesi İslamcı ve milliyetçi çevrelerde yoğun olarak eleştiriyen neden oldu. Yılmaz Özdil de "Bütün yerel seçim kampanyası boyunca afişlerde kullanılacak pozu verdi" diye çıkıştı. Bahçeli de fırsatı kaçırmadı. Özel'in tavrını ağır şekilde eleştirdi. Ayrıca Özel için "Kukladır, ipleri İstanbul Büyükşehir Belediyesi başkanlık makamında oturan kişidedir. Onların da iplerini başkaları çekiyor" diyerek ikisini de emperyalizmin kolu olarak ilan etti.

OGÜN SAMAST'A TAHLİYE

Hrant Dink'in katili Ogün Samast, iyi hâlden tahliye edildi. Normalde cinayet davasının cezasını tamamlamıştı. İçeride kavgaya karışmak ve gardiyanlarla çatışmaktan dolayı aldığı cezayı çekmek üzere yatıyordu. Toplamda 16 yıl hapis yatmıştı. Samast'ta herhangi bir pişmanlık, hatasını anlamış bir kişi havası yok. Ama iyi hâl komisyonu bu yönde karar vermiş.

Samast'ın çıkması büyük tepkilere neden oldu. Hakkında "FETÖ üyesi olmadığı hâlde onun amacına uygun suç işlemek" gerekçesiyle yeni bir dava açılıyor. Savcılığın iddianamesi mahkeme tarafından kabul edilmiş. Dava büyük ihtimalle tepkileri yatıştırmak için açılan göstermelik bir dava olacaktır.

İYİ PARTİ'DE İSTİFALAR

İyi Parti'de istifalar devam ediyor. Partinin siyasi rotası ve AKP ile yakınlaşma hamleleri üzerine tartışmalar yürürken yeni bir gelişme de oldu. Akşener'in akrabası, parti saymanı Ümit Dikbayır da kesin ihraç talebiyle Disiplin Kuruluna verildi.

Dikbayır'ın, Uğur Poyraz'la birlikte Akşener'in özel kalem müdürünün, eşinin ve oğlunun hesaplarını kontrol ettirdiği iddia ediliyor. Akşener de küplere binmiş "Akrabam da olsa çizerim" demiş. İddialara göre Akşener; milletvekili seçimlerinde bütün seçilecek yerleri, özel birkaç kişi dışında parayla satmış. Partiye verilen para dışında, ayrıca para almak için her biriyle özel görüşmeler yaptığı; kişi başı en az 1 milyon, ortalama 5 milyon lira para aldığı söyleniyor. Ortada iki türlü kayıp para iddiası var. Birincisi partiye resmen verilen paralardan 132 milyon lira kayıp. Bir de el altından alınan para iddiaları var.

SOSYALİST SOLDA ARAYIŞLAR

Sosyalist solda ulusal değerlere, cumhuriyete ve laikliğe sahip çıkma ve bunun özel bir hedef olarak vurgulanması yayılıyor. Vatan Cumhuriyet Emek sloganını öne çıkaran sosyalistlerin, sosyalist hareket içinde eleştirildiği dönem kapanmaya başladı. Bu yöndeki adımlar ne kadar tutarlı ve samimi olursa ulusal demokratik güçlerin en geniş birliğini sağlama hedefi için o kadar uygun bir zemin ortaya çıkabilir.

Sol Parti, Devrimci Demokratik Cumhuriyeti hedeflediğine dair bir tüzük değişikliği yaptığını duyurdu. SİP/TKP, Cumhuriyetçilerle/Kemalistlerle sosyalistleri birleştirme hedefiyle başlattığı Halk Temsilcileri Meclisi çalışmalarının ilk toplantılarını yapmaya başladı. TKH ise Manifesto olan yayın organının adını Yurtsever olarak değiştirdi.

Uluslararası sosyalist harekette de belli arayışlar var. Avrupa Komünist Eylemi adıyla Yunan Komünist Partisinin başını çektiği 12 parti bir araya gelmiş. SİP/TKP yayınlarında Avrupa Komünist Hareketi ismini kullanarak birliğin kurulduğunu ve katıldıklarını duyuruyor. Almanya ve Rusya Komünist Partileri bu birlikte yok. Birliği kuran partiler "Ukrayna'daki emperyalist savaşta kendi burjuvazilerini destekleyen partilerle arada büyük bir görüş farkı oluştuğu için önceki hareket sona erdi. Yeni bir birlik kurduk" diye açıklama yaptılar. YKP ve SİP/TKP dışında bilinen, tanınan partilerden birliğe katılan yok.

20 Ekim 2023 tarihinde İzmir'de gerçekleştirilen 23. Dünya Komünist ve İşçi Partileri toplantısında sonuç bildirgesi olarak renksiz ve Ukrayna Savaşına değinmeyen bir bildiri yayınlandı. Sonuç bildirisi dışında Rusya Federasyonu Komünist Partisinin başını çektiği bildiriyle, YKP'nin başını çektiği başka bir bildiri de var. Bazı partiler iki bildiriye de imza atmış. İktidardaki komünist partilerin hiçbiri bildirilere imza atmamış. Bunların dışında YKP bütün katılımcı partilere kendi duruşunu anlatan bir açıklama dağıtmış. Açıklamada Rusya ve Çin kesin olarak emperyalist ülkeler olarak tanımlanıyor. YKP dünya genelinde sosyalist sol hareket içinde teorik önderlik için öne çıkmaya çalışıyor. Ama savundukları tezler esasen Amerikan emperyalizminin işine yarıyor. Amerikan emperyalizminin saldırılarına karşı ülkelerini savunmaya çalışan Çin ve Rusya'nın ABD ile eşitlenmesi, saldıran ile savunana eşit ilan etmek, olsa olsa saldıranın işine yarar.

FİLİSTİN DİRENİŞİ

Filistin halkının ulusal isyanına karşı İsrail'in sömürgeci katliamının 46. gününde (21 Kasım 2023) İsrail ile Filistin Direnişi arasında dört günlük geçici ateşkes anlaşmasına varıldı. Gelen haberlere göre, geçici ateşkes sırasında, İsrail elinde esir tuttuğu 150 Filistinli kadın ve çocuğu, Filistin 50 kadın ve çocuğu serbest bırakacak. İsrail, Gazze'ye belli bir oranda gıda, su, tıbbi malzeme ve yakıt girişine engel olmayacak. Ateşkes 24 Kasım Cuma saat 08.00'de başladı.

Amerika başta olmak üzere bütün Batı devletlerinin ateşkes anlaşmasına karşı çıktığı, İsrail Başbakanı Netanyahu'nun Hamas'ı yok etmeden durmayacağız, diye açıklamalar yaptığı koşullarda 4 günlük geçici ateşkes ilerici insanlık için önemli bir başarıdır.

İsrail sömürgecilerinin Amerikan emperyalizminin yönetiminde sürdürdüğü sınırsız katliam bütün dünya halklarının protestosuna yol açtı. İsrail'in soykırımına ortak olmak istemeyen devletler diplomatik yollarla İsrail'i kınadılar, ateşkes istediler. Sembolik bir adım gibi görülse de önemli ekonomik sonuçları olacak şekilde Yemen, Kızıldeniz'i İsrail gemileri için kapattı. Gazze'yi işgal etmeye kalkan İsrail ordusu Filistin gerillaları karşısında ciddi kayıplar verdi. Filistin halkı benzersiz kayıplarına rağmen sabırla direndi, baş eğmedi, teslim olmadı. İsraili esir ailelerinin ateşkes ve barış isteyen gösteri ve protestoları dinci militarist İsrail hükümetini köşeye sıkıştırdı. Katliam, Amerika'nın ve İsrail'in siyasal amaçlarına hizmet etmekten çıktı, onları siyasal açıdan zayıflatan bir olaya dönüştü. İsrail'in ölçsüz saldırganlığı Amerika'nın dünya ve bölge hâkimiyeti, İsrail'in bölge hâkimiyeti planlarına yarar sağlamaktan çıktığı anda, ABD ve sömürgeci uzantısı İsrail geçici ateşkese razı olmak zorunda kaldılar.

Geçici ateşkesin kalıcı bir ateşkese, Filistin halkı için adil bir barışa dönüşmesini umuyoruz. Emperyalistler ve dinci militarist İsrail kaybedecek. Direnen Filistin halkı kazanacak.

İSPANYA'DA GÜVENOYU

Yaklaşık bir yıldır siyasi krizin sürdüğü, Temmuz 2023 erken genel seçimlerinin ardından hiçbir partinin hükümet kuracak çoğunluğu sağlayamadığı İspanya'da hükümet nihayet kuruldu ve meclisten güvenoyu aldı. İspanya Sosyalist İşçi Partisi Başkanı Pedro Sanchez başkanlığında ve solcu Unidas Podemos ile ortak kurulan azınlık hükümeti, Katalan ve Bask milliyetçi partilerinin desteği ile kıl payı güvenoyu alabildi. Sanchez, destek karşılığında Katalan ve Bask milliyetçileri için af talebini kabul etti. Af teklifinin kabul edilmesi ile sağcı partiler gösterilere başladı. Sanchez, sadece affın kabul edildiğini, İspanya'nın bütünlüğünden vazgeçilmediğini söyledi. Özellikle Katalan milliyetçilerinin liderleri, Katalanya bağımsızlık referandumundan sonra hapse atılmıştı.

Sanchez, Filistin konusunda Hamas'a karşı olsa da Filistin Devletini tanıyacağını açıklayarak sol partilerden destek aldı.

Yalnızca iki oy farkla güvenoyu alabilen sosyal demokrat hükümet Franko döneminin ardından (1977) İspanya'da kurulan ilk koalisyon olma özelliği taşıyor. Bu kadar sınırdaki bir destekle güvenoyu alabilen hükümetin İspanya'daki siyasi krize derman olması zor görünüyor. Hükümet karşıtı gösteriler devam ediyor. Göstericiler Franko'yu doğrudan savunan açık faşistler.

ARJANTİN'DE NEONAZİLER

Arjantin genel seçimlerinin sonuçları bütün ilerici insanlık için soğuk duş niteliği taşıyor. Maduro'nun değişimiyle Neonaziler iktidara geldi. Faşist neoliberal Javier Milei seçimlerin ikinci turunda cumhurbaşkanı seçildi. İlk turda merkez sol Peronist İttifakın adayı ve mevcut Ekonomi Bakanı Sergio Massa yüzde 36 oy alarak birinci olmuştu. Milei yüzde 30 oy alarak ikinci olmuştu. Ana muhalefet olan merkez sağ ittifakı Değişim İçin Beraber Koalisyonu yüzde 23,83 oy alarak üçüncü oldu. İlk tur sonuçlarına göre en çok oy alan iki aday ikinci tura kaldı. Burjuvazinin esas partisi konumundaki merkez sağ parti ikinci turda Milei'yi destekleme kararı aldı. İkinci turu Milei yüzde 55,8 ile kazandı.

Jaiver Milei, faşist neoliberal bir siyasetçi. Günümüzdeki bütün neonaziler gibi o da İsrail destekçisi. BRİCS üyeliğine karşı olduğunu, davet gelince katılmayı reddedeceğini söyledi. Arjantin BRİCS toplantısında üyeliğe kabul edilmişti. Ocak ayı itibarıyla üyeliğe girişi sağlanmış olacaktı. Seçim sonuçlarının hemen ardından Putin tebrik mesajı gönderdi. Kremlin Sözcüsü Peskov da "Biz seçim boyunca söylediklerine değil, iktidara geldiğindeki uygulamalarına bakacağız" dedi.

Seçim boyunca yaptığı propagandalarda Milei "Amerika özgürlük diyarıdır. Bizim fenerimizdir. İsrail de Amerika'dan sonra en iyi dostumuzdur" dedi. Bu tezin devamı olarak da, "Çin ve Rusya diktatörlüktür. Sosyalistler ve onun kalıntısı olan diktatör rejimlerdir. Onlara karşıyız. Bunlara bir süredir, yönetim değiştikten sonra, Brezilya da eklenmiştir. Onlardan tamamen kopacağız. Uzaklaşacağız" dedi.

Seçim kampanyası sırasındaki en önde gelen söylemlerinden biri "Merkez Bankası kapatılsın. Hiçbir işe yaramıyor. Dolar resmî paramız olsun" olmuştu. Milei'nin en çok gençlerden oy aldığı söyleniyordu. Anlaşılan enflasyondan bunalmış Arjantin halkı ve gençliği, dolar kendi para birimleri olunca otomatik olarak enflasyondan ve yoksulluktan kurtulacağına inanmış. Oysa bu düpedüz sömürge olmayı istemekten başka bir şey değil. Devlet olmaktan vazgeçmek anlamına geliyor. Teknik olarak da uygulanması olanaksız. Bundan sadece kargaşa çıkar.

Arjantin ve Türkiye gibi ülkelerde insanlar birikim-

lerini hatta maaşlarını dolara çevirerek enflasyon karşısında korunduğunu düşünüyor. Ve doları bozdurduğunda ulusal para birimi bazında göreceli bir kazanç görüyor. Hâlbuki fiyatlar bu kazancın genelinde üstünde artmış oluyor. Bir de gözden kaçan başka bir şey var. Enflasyon para birimiyle alakalı değildir. Üretim ve tüketim arasındaki denge ve kapitalistlerin doymak bilmeyen azami kâr güdüsüyle ilgilidir. Çaresi ise halkçı planlı ekonomidir.

Miele, kendisinden bekleneceği üzere "Zarar eden bütün devlet şirketleri acilen özelleştirilsin. Bürokratlara niye para verelim?", "Kamu harcamaları kısıtlanılsın. Tembelleri niye besleyelim?", "Organ satışı da serbest olsun. Alan razı, veren razı niye engel olalım?", "Emeklilik fonlarını kısıtlım. Emeklilere bu kadar fazla para vermeyelim.", "Bütün sosyal destekler azaltılsın.", "Kürtaj yasaklansın." "LGBT hakları, iklim değişikliği ve feminizm küresel sosyalist propagandanın tezleridir." gibi neoliberalizmin ve faşizmin bütün kokuşmuş söylemlerini kullandı. Emekliler üzerinden yaptığı propaganda ile işsizlik ve pahalılıktan bunalan gençleri; onları büyüten, yetiştiren, okutan kuşağa düşmanlaştırma stratejisi izledi. Gençleri kötü ekonominin sebeplerinin emeklilere ve sosyal yardımlara ayrılan fonlar olduğuna inandırmaya çalıştı.

Milei'nin seçilmesi bir halkın çaresizlik içinde nasıl kafasını bir duvardan öbür duvara vurduğunun göstergesi. Solun, sosyalistlerin siyaset sahnesinin kenarına itilmiş olmasının acı sonuçları. Dünya genelinde devrim ve karşıdevrim arasındaki kapışmanın devam ettiğinin de göstergesi.

Arjantin nüfus olarak da (46 milyon), ekonomi olarak da çok önemli bir ülke. Latin Amerika'nın en önde gelen, Brezilya, Meksika ile birlikte, üç ekonomisinden biri. Arjantin'in sorunları çok. İMF borçlarını bir türlü halledemediler. Büyük bir enflasyon sorunu var. Ne iktidarı kaybeden sosyal demokrat Peronist partinin yolu, ne de Milei'nin yolu bu sorunları çözemez.

Arjantin halkının en yakın zamanda nasıl bir demagog ile yüz yüze geldiğini, nasıl bir şarlatana inandığını anlamasını; halkçı, planlı, devlet sektörünün kontrolünde bir ekonomi ile gerçekçi bir kalkınma ve refah yoluna girmesini umuyoruz.